

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3496/2021. (XI. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.9479/2020/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (dr. Litresits András ügyvéd) útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.9479/2020/7. számú végzése alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján azt semmisítse meg. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntés az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdését figyelmen kívül hagyva mentette fel a vádlottat becsületsértési ügyben. Az indítványozó kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság hivatalból állapítsa meg, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 784. § (1) bekezdése ellentétes az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] 2. Az indítványozó 2018. december 18-án egy tüntetésen felszólalt. Heves hangvételű beszédében éles hangnemben bírált közéleti szereplőket. Ez a beszéde kritika tárgyát képezte egy mediaszolgáltató műsorában, amelyben hasonló stílusban foglalt állást a műsorvezető az indítványozóról. Az elhangzottak miatt az indítványozó feljelentést tett, és magánvádlóként lépett fel a műsorvezetővel szemben.
- [3] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2.B.10.540/2020/5. számú ítéletében a vádlottat a becsületsértés vétsége vád alól felmentette. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy bár a vádlott szavai erős hangvételűek voltak, azok nem jártak az indítványozó emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyos sérelmével. Az elhangzottak az indítványozó közéletben vállalt szerepével összefüggésben hangzottak el, a véleménynyilvánítás szabadságának a kereteit nem lépték túl.
- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletét a Fővárosi Törvényszék a támadott döntésben helybenhagyta. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlott közlése nem valósított meg bűncselekményt.
- [5] A Fővárosi Törvényszék döntésével szemben az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó szerint a véleménynyilvánítás szabadsága – az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdése alapján – nem élvezhet elsőbbséget az emberi méltósággal szemben. Hivatkozott arra, hogy a vádlott tudatosan sértette meg a becsületét, országos nyilvánosság előtt. Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy sérül az Alaptörvényben biztosított „tisztes jogorvoslati és megkülönböztetéstől mentes eljáráshoz fűződő” joga, mivel a Be. 784. § (1) bekezdése nem teszi lehetővé a jogi képviselővel eljáró magánvádlónak azt, hogy felülvizsgálati kérelmet terjesszen elő.
- [6] 3. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt formai és tartalmi követelményeknek.
- [7] Az Abtv. 27. §-a alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése pedig rögzíti,

hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.

- [9] Az indítványozó megjelölte érintettségét: annak a döntésnek alkotmányossági felülvizsgálatát kérte, melyben magánvádló volt. Megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítványban kifejtette az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], és kifejezetten kérte a vonatkozó bírói döntés megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [10] Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék végzését 2021. március 12-én vette kézhez, és alkotmányjogi panaszát 2021. május 10-én – határidőben – nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz.
- [11] 4. A tartalmi követelmények fennálltával összefüggésben az Alkotmánybíróság vizsgálta, hogy az indítványozónak sérült-e olyan, Alaptörvényben biztosított joga, amely az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz alapja lehet.
- [12] Az indítványozó az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésére hivatkozott, amely szerint „a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére”. Ez a rendelkezés azonban nem önálló alapjogot állapít meg, hanem a véleménynyilvánítás szabadságának határát jelöli ki, így erre nem alapíthat az indítványozó alapjogi sérelmet {ezzel egyezően: 3294/2020. (VII. 17.) AB végzés, Indokolás [19]}. Ezen túlmenően az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Alaptörvény nem biztosít jogot a sértettnek a büntetőeljárás lefolytatására vagy a terhelt büntetőjogi szankcionálására. „A bűncselekmény elkövetése esetén az állami büntető igény érvényesítése és az elkövető megbüntetése ugyanis nem a sértettet, hanem az államt illeti. A büntető igény érvényesítése tehát állami feladat, így sem a sértettnek, sem más harmadik személynek nincs alkotmányos alapjoga a büntető igény érvényesítésének kikényszerítésére és az elkövető megbüntetésére.” {Az Alkotmány hatálya alatti gyakorlatot megerősíti: 3014/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [4]} Az indítványozó tehát nem hivatkozott olyan alapjogának sérelmére, amely az Abtv. 27. §-a szerinti panasz alapja lehetne.
- [13] Az indítványozó kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság hivatalból állapítsa meg a Be. 784. § (1) bekezdésének az alaptörvény-ellenességét, az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti indítványt azonban nem terjesztett elő. E vonatkozásban tehát az indítvány nem felel meg a határozott kérelem követelményének, ami az alkotmánybírósági vizsgálat akadályá.
- [14] 5. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2021. november 9.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1806/2021.

